

KANNONKOSKEN KUNTA

KISMANNIEMEN RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOS ÖIJÄNNIEMEN ASEMAKAAVAKSI RAKENTAMISTAPA- JA VIHERYMPÄRISTÖN HOITO-OHJE

10.5.2024, 17.3.2025

KV 26.5.2025 §11

Arkk.tsto Anna-Liisa Nisu

SISÄLLYSLUETTELO

1.	JOHDANTO	2
2.	OHJEEN TARKOITUS	3
3.	RAKENTAMINEN KORTTELEISSA	4
3.1.	TONTTIMAA	4
3.2.	SIJOITUS	4
3.3.	MITTASUHTEET, RAKENNUSMASSA	4
3.4.	RAKENNUSOSAT	4
3.5.	RAKENNUSMATERIAALI, JULKISIVUT	5
3.6.	KATTOMUOTO JA -MATERIAALI	5
3.7.	VÄRIT	5
3.8.	RAJAUKSET, PIHARAKENTEET	6
3.9.	LINTUJEN HUOMIOON OTTAMINEN	6
4.	METSÄALUE (VR-2/s, EV-1)	7
5.	TÖRMÄRANTA (VV-3/s)	8
6.	UIMARANTA VV-2/s	9
7.	RANTASAUNA (sa-1 –rakennusala)	10

1. JOHDANTO

Öijänniemi on luonnonympäristöltään ja maisemallisilta ominaisuuksiltaan merkittävä alue. Niemen länsi- ja pohjoisosa ovat osa laajempaa Natura-aluetta sekä samalla myös rantojensuojeluohjelman alaista aluetta. Alueelta avautuu pitkiä näkymiä Kivijärven vesistöön sekä rannasta että sisämaan suunnasta mäntypuuston lomitse.

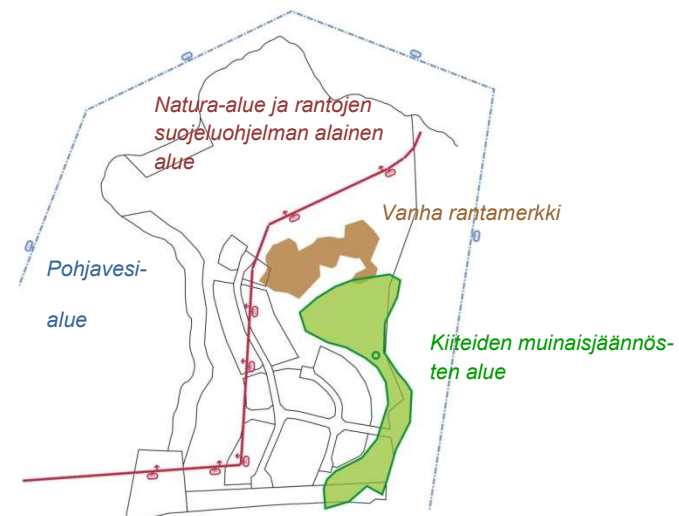
Öijänniemen länsirannassa on 6-8 metriä korkea, jyrkkä ja puustoinen rantatörmä. Ranta on osa Piispalanharjun yhtenäistä pitkää hiekkarantaa, jossa rantavesi on hiekkapohjaista ja matalaa pitkälle niemen edustalle. Rantatörmä on merkittävä maisemallinen elementti. Törmän reunaan seuraa kävelypolku, jolta järvinäkymät avautuvat laajoina ja pitkinä.

Niemen pohjoiskärjessä on suojaisa n. 110 m pitkä, paljas ja tasainen hiekkaranta, jota on käytetty jo hyvin pitkään yleisenä uimarantana. Rantavesi on myös uimarannan edustalla matalaa, mutta vesi syvenee n. 125 m päässä niemen pohjoispuolella 15 metriin ja n. 200 m päässä jopa 29 metriin. Kivijärven vesi on kirkasta. Veden kirkkaus johtuu koko laajan järven niukkaravinteisuudesta.

Piispalanharju ja siten koko Öijänniemen kaava-aluekin ovat suojeltavaa yhtenäistä I-luokan pohjavesialuetta. Pohjavettä muodostuu osaksi harjun länsirannassa rantameytymisen kautta. Metsäluonto luo raikkaan pienilmaston alueelle. Metsän puusto on mäntyvaltaista, mutta seassa kasvaa harvakseltaan myös muita kasvualueelle tyypillisiä puulajeja, kenttäkerros on harjumaastosta johtuen herkkä kulumiselle. Piispalanharjun alueella on myös merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Kaava-alueen itäosassa on laaja esihistoriallisten pyyntikuoppien alue, joka on määritelty suojeltavaksi kiinteiden muinaisjäännösten alueeksi. Pyyntikuoppien ketju jatkuu edelleen Sinisen Tien eteläpuolelle seuraten Piispalanharjun länsirantaa. Öijänniemen keskiosassa n. +140 korkeustason kohdalla on vanhoja, Ancylyus -järvivaiheeseen ajoitettuja rantamerkkejä.

Lähtökohtana kaikelle rakentamiselle sekä viherympäristöä koskille toimenpiteille on Öijänniemelle ominainen luonnonympäristö sekä alueen ainutlaatuiset maisemalliset arvot, joiden tulee sekä innoittaa että sopeuttaa suunnittelua. Suunnittelussa tulee pyrkiä vuorovaikutukseen luonnonympäristön kanssa arkkitehtonisin keinoin. Maiseman erityislaatua ja tunnelmaa tulee varjella suunnitelmalla rakennusten ja rakenteiden visuaalinen ilme maisemaan soveltuvaksi ja aikaa kestäväksi siten, että alueelle muodostuu maisemakvaltaan ehjä ja aito kokonaisuus.

2. OHJEEN TARKOITUS

Tämä ohjeisto on laadittu täydentämään Öijänniemen asemakaavan määräyksiä. Ohjeisto on jaettu tontteja ja rantasaunaa koskeviin rakentamistapaohjeisiin sekä viherympäristön erilaisia osa-alueita koskeviin ohjeisiin.

Asemakaavan määräyksiä ja tavoitteita tarkentavan rakentamistapaohjeen tarkoitus on auttaa ottamaan huomioon Öijänniemen alueen erityispiirteitä ja arvoja, jättäen kuitenkin liikkumavaraa toteutukseen ja arkkitehtonisille ratkaisuille. Osa ohjeista on suosituksenomaisia tuoden esiin pikemminkin tavoitteita alueen toteuttamiselle.

Luvanvaraisuus:

On suositeltavaa, että rakennusten ja rakennelmien luonnospiirroksia esitetään väriyysuunnitelmien kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle ennen varsinaisten rakennuslupapiirroksien laadintaa. Yhtenäisen maisema- ja kyläkuvan muodostumisen saavuttamiseksi, suunnitelmissa on tärkeää esittää myös naapuritonttien rakennukset ja tontin käyttö.

Rakentamisen luvanvaraisuus on selostettu kunnan rakennusjärjestyksessä. Puun kaatamiseen asemakaava-alueella tarvitaan maisematyöluva (MRL § 128).

Poikkeamisen rakennustapaohjeista ratkaisee ja päättää kunnan rakennuslupaviranomainen.

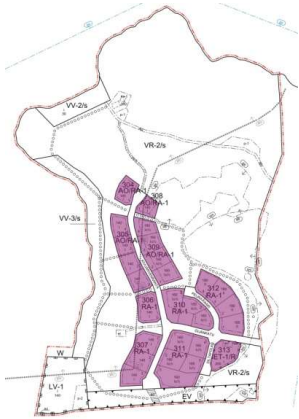

Öijänniemen asemakaava-alue rajattuna punaisella.

3. RAKENTAMINEN KORTTELEISSA

3.1. TONTTIMAA

Kaavamääräys: Kullakin tontilla säilytetään puustoa sekä metsäkasvillisuutta siten, että tontit liittyvät maisemallisesti ympäröivään metsäalueeseen ja rakennetun ympäristön ja luonnon raja muodostuu lomittuvaksi.

Korttelialueet

Piispan saunan portaiden lomassa kasvaa mäntypuu. Alla: terassilaudoituus rajautuu kallioon.

OHJE: Rakentamistoimissa pyritään minimoimaan rakentamisesta aiheutuva maaston muuttuminen. Tonttimaata ei saa tasata kauttaaltaan eikä puustoa ja maanpinnan metsäkasvillisuutta poistaa tarpeettomasti. Säilytettävä puusto on tärkeää suojata rakentamisen aikana. Kasvillisuutta ja puustoa täydennetään tarvittaessa istutuksin. Lajikkeiden tulee olla harjualueelle luontaisia, puuston tulee olla mäntyvaltaista. Nurmikon tai muiden kasvilajien istutus on sallittu ainoastaan vähäisessä määrin sijoitettuna rakennuksen vierustalle tai rakennusten väliin tai rakennuksen ja kadun väliin (vrt. Piispan alue). Muita puulajeja, kuin harjualueella kasvaa luontaisesti, ei kuitenkaan tule alueelle istuttaa.

Lomittuvaa rajaa rakentamisen ja luonnon välillä muodostavat esim. mäntypuiden kasvaminen terrassin lomasta tai terassilaudoituksen rajaaminen johonkin luonnonmuotoon, esim. kiveen tai kallioon (kuvat vasemmalla).

3.2. SIIJOITUS

Kaavamääräys: Uudisrakentaminen sovitaan maaston kohtaan sijoitukseltaan ja korkeudeltaan, huolehtien että alueelle muodostuu yhtenäinen, maisemallisesti arvokkaaseen vesistömaisemaan soveltuva ilme. Rakennukset kortteleissa 304-305 tulee sijoittaa siten, että sisämaan/kadun suunnasta säilyy näkymiä vesistöön päin. Kullekin tontille voidaan rakentaa enintään 3 rakennusta.

OHJE:

Maaston luonnollisia muotoja myötäilevä rakentamiskäytäntö, jota terassit ja pihamaan muotoilu täydentävät. Rakennuksesta avautuviin näkymiin tulee kiinnittää huomiota rakennuksen asemointia suunniteltaessa.

3.3. MITTASUHTEET, RAKENNUSMASSA

OHJE:

Korttelialueiden rakennetusta ympäristöstä on tavoitteena muodostaa maisema- ja kyläkuvallisesti mielenkiintoinen ja ehjä kokonaisuus.

Rakennusten mittasuhteisiin ja harmoniseen ulkoasuun tulee kiinnittää erityistä huomiota, rakennusten tulee olla ryhdikkäitä, selkeälinjaisia ja mittasuhteiden mielummin pystysuuntaa hieman korostavia. Vierekkäisillä tonteilla on suositeltavaa käyttää samaa kerroslukua sekä pyrkii samanlaiseen harjakorkoon. Rakennusmassoittelussa suositetaan: terassi- ja katosaiheita, ja aiheena voi käyttää myös ”solaa”, perinteisestä rakentamisesta tuttua kahden rakennuksen osan välistä käyntiaukkoa, joka voi olla joko lasitettu tai avonainen. Yksityiskohdat viimeistellään.

3.4. RAKENNUSOSAT

OHJE:

Rakennuksen päämassaa täydentävissä rakennusosissa pyritään niukkuuteen, selkeälinjaisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen. Liiallista koristeellisuutta vältetään, koristeiden tulee sopia rakennuksen arkkitehtuuriin.

Suuria lasipintoja vältetään, eikä niitä saa suunnata suoraan vesistöön päin. Suuremmat lasipinnat on sallittu vain siten, etteivät ne näy rannan suunnasta katsottuna (voivat olla esim. sisäterassille)

Terasseissa, portaissa ja luiskissa suositaan puuta.

3.5. RAKENNUSMATERIAALI, JULKISIVUT

Kaavamääräys: Rakennusten julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta, hirttä tai muuta maisemaan soveltuvaa luonnonmateriaalia.

OHJE:

Rakennusmateriaaliksi on suositeltavaa valita ekologinen materiaali.

Julkisivut: Hirsi, laudoitus. Laudoitus koko julkisivun osalta vaaka- tai pystysuuntaan, vältetään kentiin laudoitusta. Rapattu pinta: sileä rappaus.

3.6. KATTOMUOTO JA -MATERIAALI

OHJE:

Kattomuotona käytetään ensisijaisesti symmetristä harjakattoa. 1-kerroksisissa rakennuksissa ja piharakennuksissa myös lapekatto ja taitekatto sallittu. Vesikaton harmoniseen ja selkeään yleisilmeeseen tulee kiinnittää huomiota.

Katemateriaali:

Suositteluvia katemateriaaleja ovat huopakate, pystysaumattu pelti, tiili, viherkatto.

Kattokaltevuus: Rakennuksen mittasuhteisiin sopiva kaltevuus, vierekkäisten tonttien rakennuksissa käytetään samaa kattokaltevuutta.

Suosittelava kattokulma harjakatolla 26,5°- 40°.

Tässä pienessä varastorakennuksessa on käytetty katemateriaalina puulaudoitusta.

3.7. VÄRIT

Kaavamääräys: Rakennusten ja rakennelmien värien tulee sulautua luonnonympäristöön.

OHJE:

Maaleista ja käsittelyaineista ei saa aiheutua haittaa ympäristölle eikä pohjaveteen. Kaikki värit valitaan värisävyllään metsäiseen luonnonympäristöön ja alueen yleisilmeeseen sopiviksi. Käsittelyaineet ja maalit voivat olla peittäviä tai kuultavia.

Julkisivut pääväri: Julkisivuihin valitaan yksi pääväri. Vältetään voimakkaita ja kylmiä värejä, myöskään valkoinen ei ole sallittu päävärinä. Yksinkertaisuus (ja ”karuus”) rakennetussa ympäristössä jättää arvon vesistömaisemalle ja luonnonympäristölle. Värisävyt: Puun oma väri, murrettut värit, ruskean sävyt, harmaan sävyt, musta. Mustaa käytettäessä tulee tehostevärillä keventää kokonaisuutta, tehostevärinä voidaan käyttää esim. puun omaa väriä tai valkoista. Mustaa ei kuitenkaan saa käyttää päävärinä useassa rakennuksessa.

Tehosteväri valitaan pääväriä täydentämään. Valkoisen liiallista käyttöä tehostevärinä on kuitenkin syytä välttää, kokonaisuuden tulee alistua luonnonympäristöön, ei korostua.

Katon väri: Vesikaton värinä suositaan tummia värisävyjä ja mustaa. Peltikatossa vältetään liian kiiltävää pintaa.

Savupiippu: Peltipinta: samaa väriä kuin vesikatto tai tumma harmaa tai musta. Rappauspinta: harmaan sävyt.

Terassit: Puun oma väri tai lähellä sitä oleva vaalea kuultava värisävy.

3.8. RAJAUKSET, PIHARAKENTEET

OHJE: Tonttien tarvittavat rajaukset tulee pyrkiä tekemään viitteellisesti, käyttäen kasvillisuutta, tasoeroja, terrasseja, pergoloita, luonnonkiviä, hirsirakenteita, puustoa ja pensaita. Kivimateriaalina käytetään luonnon muovaa-
mia kiviä. Aitaamista tai muurauksia voi paikka paikoin rakentaa, mutta ainoastaan täydentävinä rakenteina. Tonttia ei saa rajata aitaamalla jokainen raja. Piharakenteiden ja –rakennusten turvin säädellään yksityisen tilan liittymistä julkiseen tilaan.

Aidat: yksinkertainen matala puu- tai hirsiaita (esim. 1-2 vaakalautaa). Yksinkertaisuus on tärkeää, vältetään liiallista koristeellisuutta. Myös puurakenteiset pergolat mahdollisia. **Maaston tasoerojen tuennat** vaakahirsirakentein käyttämällä pelkkahirttä. (Pyöröhirren pinta saattaa muuttua liukkaaksi sateella).

Pihan päällysteet: Puu (luiskat, portaat, terassit), luonnonkivimuuraus käyttäen luonnossa pyöreäköiksi muovautuneita kiviä (pulteri- tai mukulakivet), luonnonkivilaatoitus.

3.9. LINTUJEN HUOMIOON OTTAMINEN

OHJE: Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja rakentamisen sopeuttamiseksi luonnonympäristöön, on alueella suositeltavaa ehkäistä lintujen törmäämistä rakennuksen tai kaiteiden lasipintoihin tai muihin heijastaviin pintoihin. Helpointa asia on ottaa huomioon jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa:

1. Vältetään suuria lasipintoja.
2. Lasipintojen heijastavuutta vähennetään. Keinoja tähän ovat: a) riittävä ikkunajaotus, b) ikkunan varjostaminen esim. räystäään tai katoksen avulla, c) vähentämällä lasin läpinäkyvyyttä (himmennetty lasi, lasitiili) d) helpottamalla lasipinnan hahmottamista pinta- tai painokuvioin, ikkunasta erillisin ristikoin, säleiköin, verhoin, d) käyttämällä vähemmän heijastavaa lasimateriaalia (ns. lintuystävällinen lasi).

OHJE 3.9 JATKUU:

3. Peililasia ei saa käyttää.
4. Rakennuksen pohjaratkaisussa vältetään eri puolilla huonetilaa, vastapäätä toisiaan olevia ikkunatai oviaukkoja jotka muodostavat visuaalisen läpilentoaukon (Jos asia ei ole vältettävissä, voidaan jälkikäteen sulkea verhoin, sälein tai vaikkapa lasitiiltä käyttäen).
5. Ulkovalaistuksessa käytetään kuvullisia valaisimia, joista valonsäteet suuntautuvat alaspäin (Tähtiteellinen yhdistys Ursa ry:n ohje: ylimmän lähtevän valonsäteen tulee jäädä vähintään 5 astetta alle horisontin). Vältetään turhaa yöllistä valaistusta.

Mitä keinoja on käytettävissä rakentamisen jälkeen:

- Sälekaihtimien, aurinkosuojien käyttö, erilaiset verhot ja irtosäleiköt.
- pintakuviointi teippauksin tai tarroin. Kuvion on oltava kyllin tiheä. Huom. linnunpelättimet tai haukkatarrat eivät ole riittävän tehokkaita keinoja ehkäisemään lintujen törmäämistä.

Lisätietoa aiheesta:

http://otop.org.pl/uploads/media/bird-friendly_building_engl.pdf

4. METSÄALUE (VR-2/s, EV-1)

Kaavamääräys: VR-2/s: ” Retkeily- ja ulkoilualue, joka säilytetään metsänä. Metsä säilytetään mahdollisimman luonnontilaisena ja puustoltaan harjuluonnolle tyypillisesti mäntypuuvaltaisena. Kasvi- ja puulajien tulee olla alueelle luontaisia. Kaikki metsänkäsittelytoimet tulee toteuttaa erityisen varovaisesti. Alueelle saa sijoittaa ulkoilupolkuja ja huoltoteitä alueen luontaisia maastonpiirteitä huomioiden ja alueen luonnontilaisuutta kunnioittaen. Alueen hoidossa tulee pyrkiä luonto-, kulttuuri- ja maisemiarvojen yhteensovittamiseen sekä samalla viihtyisien asumis- ja loma-asumisolosuhteiden ja virkistyskäytön turvaamiseen. Kulkeminen alueella tulee ohjata opastein polku- ja kävelyreitistölle. Alueelle saa rakentaa maisemaan soveltuvia, virkistyskäyttöä ja retkeilyä palvelevia rakennelmia ja alueen toiminnan kannalta välttämättömiä huoltotiloja ja -rakennuksia. Huoltorakennukset tulee sijoittaa Natura-alueen ulkopuolelle.”

OHJE: Mäntymetsä on valoisa ja sen myötä näkymät länteen ja luoteeseen, vesistön suuntaan avautuvat jo etäämmältä sisämaasta päin. Mäntyjien rungot luovat vertikaalisen aiheen kontrastiksi laajan vesistömaiseman ja rantatörmän silhuetin horisontaalisuudelle. Korttelialueiden länsi-, luoteis- ja pohjoispuolella olevaa metsää hoidetaan mäntypuuvaltaisena ja tiheydeltään sellaisena, että näkymiä sisämaan suunnasta vesistöön päin siivilöityy mäntyrunkojen lomitse, samalla kuitenkin huolehtien, että metsän puuston tuulisuutta tasaa ominaisuus säilyy. Rantaviivan tuntumassa ja uimarannan taustalla metsä säilytetään riittävän tiheänä (maisemallinen rajuus ja tausta).

Korttelialueiden itä- ja koillispuolella olevaa metsää hoidetaan kasvualustatyyppin mukaisesti, pääasiassa mäntypuuvaltaisena, mutta pääluonteeltaan tiheämpänä kuin ranta-alueen lähimetsää.

Valoisa mäntymetsää, taustalla Suurussalmi ja salmen silta. Oikealla: Niemen luoteisosan vesistönäkymää.

OHJE JATKUU Sinisen tien viereistä suojaviheralueen metsää hoidetaan mäntypuuvaltaisena, tiheähkönä ja monikerroksisena. Metsäalueille on suositeltavaa istuttaa myös uutta puustoa ja pensaikkoo, jos metsä on muuttumassa liian avaraksi.

Metsäluonnolla on olennainen osa alueen viihtyisyyttä ja raikasta mikroilmastoa luovana tekijänä. Puuston säilyttämisen lisäksi metsän kenttäkerroksen kasvillisuutta säilytetään ja säästetään kulumiselta ohjaamalla yleinen jalankulku ja retkeily metsäpoluille ja – teille. Metsässä olevia yksityiskoh- tia; kiviä, kallioita, puuyksilöitä ja näköalakohtia yms. tulisi tuoda esiin, esim. ohjaamalla kävelypolku tällaisen luonnonmuodon tai –kohdan kautta. Polut ja reitit toteutetaan päällystämättöminä. Rinnekohdissa hiekkapohjaista polkua voi tukea maahan upotettavin hirsipuvin (ikään kuin harvat portaajat). Paikoitusalue (p-1) päällystetään ja hulevedet ohjataan pohjavesialueen ulkopuolelle. Päällystetyt alueet pidetään mahdollisimman pienialaisina. Saunarakennuksen luona päällysteen värinä suositellaan ruskean sävyjä tai harmaata.

Rakentaminen: Natura-alueen sisäpuoliselle alueelle sijoitetaan ainoastaan vähäisiä välttämättömiä rakennelmia. Huolto- ja vastaavat rakennukset sijoitetaan Natura-alueen ulkopuolelle. Rakentamisen tulee muodoltaan, materiaaleiltaan ja väreiltään alistua luonnonympäristölle.

Opastetaulut: Yksinkertainen puurakenteinen malli, jota käytetään kautta linjan. Kiinnitystavat: Puurunkoon ei saa kiinnittää naulaamalla tai ruuvaamalla. Mahdolliset kiinnitykset puurunkoon tulee tehdä puuta vahingoittamatta.

Alueella on yhteys muinais- kulttuuriimme ja geologiseen historiaan. Yhteyttä voi mahdollisesti tuoda esille opastetauluin.

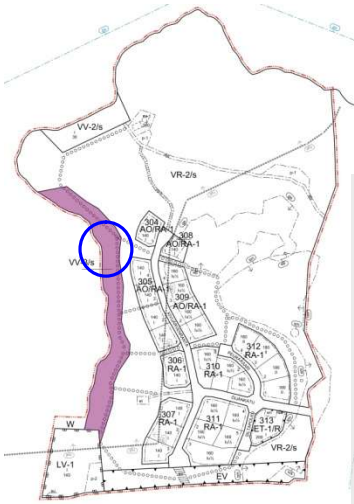
5. TÖRMÄRANTA (VV-3/s)

Kaavamääräys: Maisemallisesti ja biologisesti arvokas törmäranta-alue, joka säilytetään luonnontilaisena metsänä. Maaston kulumista ehkäistään ohjaamalla kulku törmän yläpuoliselle maisemapolulle, kulku törmän alle ohjataan muutamaan kohtaan puuportailta, muu rakentaminen on alueella kielletty.

OHJE:

Rantatörmän puusto ja kasvillisuus luovat maisemallisen rajan sekä tuulensuojaa sisämaahan päin. Alue säilytetään luonnontilaisena huomioiden, että alueella kasvaa riittävästi puustoa ja pensaikkoa. Alue on mäntypuuvaltainen, mutta lehtipensailla on myös tärkeä osa maisemallisen rajauksen muodostamisessa. Hoitotyöt tehdään varovaisina harvennushakuina.

Portaiden rakentaminen: Puiset portaat sijoitetaan sen kohdan tuntumaan, jossa Kivijärvenranta- kadulta johtava virkistysreitti kohtaa rantatörmän maisemapolun (karttakuvassa ympyröitynä).

Törmärannan alue.
Portaiden sijoituskohta ympyröitynä.

Portaat toteutetaan suorina, yksivartisina, asennettuna poikisuuntaan rinteeseen nähden. Portaikko rakennetaan aivan rinteeseen myötäilevästi, jopa hieman rinteeseen upottuna ja varustetaan tarvittaessa välitasanteella. Porraset-nemä tulee olla tarpeeksi leveä turvallisen kulun aikaansäämiseksi. Runko toteutetaan siten, että portaikon sivuprofiilissa näkyy portaiden muoto, eli jokainen askelma tulee erottua portaiden yleisilmeessä (ei portaiden profiilia peittävää reunapuuta- tai kehystä). Portaat varustetaan yksinkertaisella puukaiteella. Molemmin puolin (jyrkkä rinne) tai ainoastaan yhdeltä puolelta (loiva rinne).

Materiaali: Hirsi- tai tukeva puurakenne (ei uritettua terrassilautaa). **Väri:** Puun oma väri tai vaalea harmaa. Kuultava suojakäsittely, joka ei peitä puun väriä.

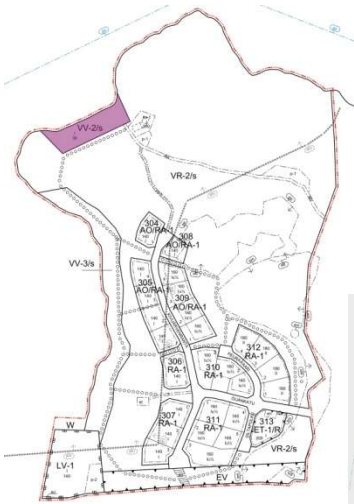
Muut tuennat: Eroosiolle altistuvissa maaston kohdissa hiekkapohjaista polkua voidaan vahvistaa paikka paikoin maahan upotettavilla hirsillä tai vaakapuilla, jotka muodostavat ikään kuin harvat askelmat.

Rantatörmän reunalta avautuu näkymiä vesistöön.

6. UIMARANTA VV-2/s

Kaavamääräys: Maisemallisesti arvokas uimaranta-alue, jolla luonnon ominaispiirteet säilytetään. Hiekkaranta säilytetään avoimena ja hiekkarannan tausta metsäisenä. Alueelle saa rakentaa uimarantaa, virkistyskäyttöä ja retkeilyä palvelevia rakennelmia ja rakennuksia, jotka tulee sijoittaa avoimen maisematilan rajaan tai sen taakse. Rakentamisen tulee sopia materiaaleiltaan, väreiltään, muodoltaan ja kooltaan luonnonympäristöön ja maisemaan.

Uimarannan alue.

OHJE: Uimarannan käyttöä palvelevat rakennukset ja rakennelmat (laavu, pukukopit tms.) sijoitetaan uimaranta-alueen länsilaitaan yhdeksi ryhmäksi, avoimen maisematilan taakse tai rajaan. Rakentamisen tulee alistua kooltaan ja korkeudeltaan maisemaan, rakennusmateriaalina käytetään hirttä tai puuta, katemateriaalina ensisijaisesti suositeltava on musta huopakate. Julkisivujen pääväri: käsittelemätön puu, joka patinoituu harmaaksi tai kuultava puunsuojäkäsittely. Katotmuotona loiva lape- tai harjakatto. Rakennusten mittasuhteissa painotetaan mieluummin horisontaalisuutta.

Uimaranta laavuineen nähtynä lännestä.
Oikealla: Avoin hiekkaranta nähtynä koillisen suunnasta.

7. RANTASAUNA (sa-1 –rakennusala)

Kaavamääräys: Rakennusala, jolle saa rakentaa sauna- ja koontumISRakennuksen. Rakennus sovitetaan korkeudeltaan, muodoltaan ja muulta rakentamistavaltaan huolellisesti paikkaan, maaston muotoihin sekä ranta- ja metsämaisemaan. Julkisivumateriaaleina on sallittu puu ja hirsi.

OHJE:

Yleisesti: Suunnittelussa tulee pyrkiä rakentamisen, luonnon ja ainutlaatuisen rantamaiseman väliseen vuoropuheluun. Rakennus tulee suunnitella lämminhenkiseksi ja tyyliiltään aikaa kestäväksi.

Rakennus sijoitetaan suuntaukseltaan rantaviivaa myötäileväksi ja suunnitellaan ulkoasultaan selkeälinjaiseksi ja ryhdikkääksi. Rakennusmassan mittasuhteissa painotetaan hieman horisontaalisuutta, julkisivuissa harmonisia mittasuhteita. Mahdollisten koristeiden tulee sopia rakennuksen arkkitehtuuriin.

Massoittelu: Rakennus voidaan jakaa kahteen osaan, jolloin toiseen sijoitetaan saunatilat ja toiseen kokoontumistila aputiloiheen, osat tulee kuitenkin yhdistää toisiinsa terassirakentein ja esim. katetulla solalla.

Käyttötarkoitus: Kokoontumistilan suunnittelussa otetaan huomioon tilan monikäyttöisyys, esim. pienkonserttitila (hyvät akustiset ominaisuudet), näyttelytila (tasavallo), kokoontumistila (erilaiset vaihtoehdot kalustettavuudelle, mahdollisesti myös huonetilan jakaminen). Kokoontumistilaan suunnitellaan tulisija ja huonetilasta tulisi avata näkyvä vesistömaisemaan, huolehtien samalla etteivät lasipinnat nouse häiritsevästi esiin uimarannan suunnasta katsottuna.

Saunatilat sijoitetaan siten, että saunomiselle muodostuu oma rauha sekä kulku uimapaikalle esim. puuportain. Löylyhuoneiden laatuun, lämminhenkiseen tunnelmaan ja aitoutteen tulee kiinnittää huomiota.

Rantasaunan sijoituskohta.

Rakennusmateriaali: Hirsi

Kattomuoto: Harjakatto ensisijainen.

Kattokaltevuus: Rakennuksen mittasuhteisiin sopiva kaltevuus, loivahko.

Julkisivumateriaalit: Hirsi. Julkisivulaudoitus: joko vaakatai pystysuuntaan, ei laudoitusta kenttiin. Ulko-ovet: suositus: puupaneloituja.

Katemateriaali: Huopa, pystysaumattu pelti/teräs, puu, tiili, viherkatto. Myös muu luonnonmukainen materiaali on sallittu. Savupiipun pintana ensisijaisesti suositeltava on pelti tai sileä rappaus.

Värit: On suositeltavaa käyttää perinteisin tekniikoin valmistettuja maaleja ja käsittelyaineita. Julkisivuun valitaan yksi pääväri: Värisävyinä ovat sallittuja puun oma väri, harmaan sävyt (harmaantuva puu), ruskea, musta. Mustaa käytettäessä kokonaisuutta tulee keventää tehostevärillä esim. puun omalla värillä tai valkoisella.

Katon väri: Murrettu, tummahko väri, harmaan sävyt, ruskea, musta tai viherkatto.

Portaat, terassit, luiskat: Puuta. Värinä käytetään puun omaa väriä tai lähellä sitä olevaa vaaleaa kuultavaa värisävyä.

Rajaukset, ympäristö: Saunarakennuksen liittymistä luonnonympäristöön voidaan korostaa esim. ottamalla huomioon paikalla olevat luonnonkivet ja –muodot tai jättämällä mäntypuustoa kasvamaan lähelle rakennusta, terassien tai porrastasanteiden läpi. Tarvittavat rajaukset tulee pyrkiä tekemään viitteellisesti, käyttäen kasvillisuutta, tasoeroja, luonnonkiviä, hirsirakenteita, puustoa ja pensaita. Kivimateriaalina käytetään luonnon muovaamia kiviä. Pihan päällysteenä myös luonnonkivilaatat sallittuja. Aitaamista tai muurauksia ainoastaan vähäisesti täydentävinä rakenteina. Aidat: yksinkertainen matala puu- tai hirsiaita (esim. 1-2 vaakalautaa). Maaston tasoerojen tuennat vaakahirsirakentein.